

ORTODOXIA PENTRU COPIII

Nr. 2 (20), octombrie '07

www.copilortodox.wordpress.com

Supliment al Revistei ORTHODOXIA, pentru copii, părinți și profesori
editat cu binecuvântarea **Prea Sfințitului Dorimedont, Episcop de Edineț și Briceni**

ARIPI DE ÎNGER

Adesea, când mama se plimba cu fiica prin oraș, oamenii se opreau și o priveau în urmă îndelung. Fetița își întreba mama de ce oamenii o privesc așa.

- Pentru că ai o rochiță nouă și frumoasă, îi răspundea mama.

Iar când se întorceau acasă mama o așeza pe genunchi, o săruta, o mângâia și îi spunea:

- Scumpa mea, dacă ai ști cât de mult te iubesc. Nimeni nu știe, nici chiar tatăl tău. Ce s-ar întâmpla, oare cu tine, dacă aș muri!

A trecut timpul, mama s-a îmbolnăvit și peste nouă zile a murit. Tatăl fetei, îndurerat și răpus, plângea cu amar la mormântul soției. Însă durerea i-a trecut repede și peste un an și-a luat o altă soție, tânără și frumoasă, ca o zână bună din poveste. După moartea mamei fetița sta mai mult acasă. Urca pe pervaz și privea prin geam. De acolo se zărea o bucățică de cer albastru. O bucățică mică cât o baustă. Ea nu avea nici prietene și nici prieteni. Copiii se supărau pe ea și o hărțuiau. Și nici noua sa mamă n-o lua cu ea la plimbare. Iar când a rugat-o într-o zi să o ia la plimbare, noua sa mamă i-a răspuns:

continuare în pagina 2

continuare din pagina 1

- Ce proastă mai ești. Ce vor crede oamenii când mă vor vedea alături de tine, așa palidă, slabă și gârbovită. Nici nu visa la așa ceva. Sărmanei fetițe nu-i rămânea altceva decât să stea la geam și să se roage, să privească la cer și să-și amintească de mama ei.

A venit iarna, apoi primăvara, afară au înverzit copacii, au pornit pâraiele, dar fetița cea gârbovită nu putea să le vadă pentru că demult o ținuse boala la pat. Într-o noapte a visat-o pe mama. Ea s-a apropiat de fetiță, a luat-o de mână și a chemat-o la sine. Când au adus sicriul la cimitir s-o înmormânteze, nimeni n-a observat cum din cer a coborât un înger și s-a așezat lângă sicriu. El a bătut în capacul sicriului ca într-o ușă. Și imediat din cutia întunecoasă a ieșit fetița, căreia îngerul i-a spus că o va conduce la mama în ceruri.

- Oare și cei gârboviți sunt lăsați să intre în ceruri?
- întrebă sfioasă fetița.

- Dragă copilă, - îi zâmbi îngerul, cine ți-a spus că ești gârbovită?

Spunând acestea, îngerul s-a atins cu mâna sa luminoasă de spattele ei încovoiate și ghebul căzu ca o coajă uscată.

Ce se ascundea în acest gheb? Două aripi minunate de înger, albe ca neaua, care s-au deschis cu susur în văzduh. Fetița și-a îndreptat aripile și a zburat cu îngerul prin lumina strălucitoare a soarelui în adâncurile albastre ale cerului, acolo unde o aștepta demult mama ei dragă.

Bunii noștri copii, priviți și vedeți, câtă lume însetată de dragoste, milă și compătimire trăiește alături de noi. S-ar putea ca și aceștia să-și ascundă aripile de înger sub haina lor săracă...

Când nu crezi că poți fi un om bun

În adâncurile sale sufletul omului ascunde multă bunătate. Numai că trebuie s-o găsești. (Cuviosul Lev de la Optina, 1768 - 1841)

Nu poți deveni deodată bun și înțelept. Așa devii numai cu timpul, cugetând și trăind o anumită experiență, trecând prin nevoită îndelungată și mai ales râvnind din tot sufletul numai binele. Omul niciodată nu poate fi bun cu adevărat, dacă în el nu se va sălășlui Dumnezeu. (Cuviosul Antonie cel Mare, 251-355)

Cine are inima rea nu trebuie să deznădăjduiască, căci cu ajutorul lui Dumnezeu își poate îndrepta inima. Trebuie doar să fie atent la comportamentul său și să nu piardă nici un prilej de a fi de folos aproapelui. (Cuviosul Ambrozie de la Optina, 1812-1891)

numai dintr-un izvor care este curat. Fără o inimă bună nici fapte bune nu vei săvârși, așa cum dintr-un izvor murdar poate curge numai apă murdară și urât mirositoare. (Cuviosul Tihon din Zadon, 1724-1783)

Trebuie, dragă prietene, să avem un suflet milostiv. Cine are în suflet un asemenea izvor, acela va face numai lucruri frumoase, și dacă va avea bani, îi va împărți, dacă va întâlni pe cineva în necaz, îl va deplânge și îi va întinde mâna. (Cuviosul Isidor Pelusiotul, sec. al V-lea)

Avraam își primea străinii în casa în care trăia și soția lui îi servea ca o slugă, în timp ce oaspeții erau ca niște domni. El nu știa că străinii sunt Îngeri, căci dacă ar fi știut le-ar fi dat tot. Noi, însă știm că-L primim pe Hristos, și cu toate acestea, nu-L servim cu dăruirea lui Avraam care gândea că primește în casă oameni. Dar, vei spune că, mulți dintre ei sunt micușori și nemulțumitori. Cu atât mai mare îți va fi răsplata, dacă îi vei primi în numele lui Hristos. (Sfântul Ioan Gură de Aur)

Dde fiecare dată când încep o discuție despre folosul și dauna televizorului îmi revine în memorie răspunsul unei fetițe din clasa a VI-a dintr-un sondaj realizat la o școală din Chișinău. Sondajul nostru cuprindea următoarele întrebări: 1. Ai un televizor acasă? 2. Câți din membrii familiei tale privesc TV? 3. Care posturi de TV sunt preferate în familia ta? 4. Ai un personaj cu care ai vrea să te asemeni? 5. În timpul liber ce preferi să faci: să te întâlnești cu prietenii, să privești TV, să citești sau să lucrezi?

Această fetiță ne-a spus că în casa lor există câte un televizor în fiecare cameră: a părinților, a ei, a fratelui, la bucătărie și chiar în coridor. În așa fel ei vizionează programele preferate, fără să încurce unul altuia. În acest caz putem spune că sufletul familiei este televizorul, iar comunicarea dintre copii și părinți, precum și cea dintre frați este înlocuită cu filmele și emisiunile televizate.

Icoana sau televizorul

Aproape toți copiii au câte un personaj îndrăgit pe care doresc să-l imite, iar cele mai multe fetițe doresc să fie vedete și Miss-Frumusețe. Avântul spre desăvârșire este sădit în om de către Dumnezeu, Care este Desăvârșirea Însuși. De aceea urmând exemplul sfinților, și nu al artiștilor, să tindem spre desăvârșirea dumnezeiască care este veșnică și nu temporară precum cea trupească aici pe pământ.

Copiii care au participat la sondaj ne-au întristat cu răspunsurile și la întrebarea noastră cum își petrec timpul liber. Majoritatea preferă să privească TV, foarte puțini să citească sau să-și viziteze prietenii, însă să să lucreze - nici unul!

Oamenii de știință au demonstrat de nenumărate ori influența negativă a televizorului, în special asupra copiilor. Această cutie fermecată ne reține atenția ore întregi, captivându-ne cu lucruri neinteresante, nevaloroase și nefolositoare. Ia gândiți-vă atent, oare nu-i așa? Ce vedeți frumos în majoritatea desenelor animate - oameni, natură și animale desfigurate, ireale, urâte, dușmănoase sau prostănace pur și simplu, care aleargă în continuu unul după altul ca să se omoare și, în pofida trucurilor sadice pe care le folosesc, tot nu mai mor. Dacă motanul din desenul animat cade de la etajul zece sau este lovit cu un ciocan mare în cap, sau scufundat în lac, sau explodat cu o dinamită, noi ce facem? Rădem în hohote. Pentru că își revine și goana continuă. Știu mai multe cazuri când băieții s-au inspirat de la "eroii" din filme. Un băiețel, însuflețit de "curajul" personajului preferat, împreună cu alți copii au prins un pisiu, l-au legat și l-au chinuit, dorind să vadă cât va rezista acesta. Până la urmă pisiuul a murit, iar copiii au rămas satisfăcuți de "fapta grozavă" pe care au făcut-o. Diferența dintre film sau desenul animat și realitate este că personajul din viața reală dacă

moare, nu mai învie ca motanul Tom ca să continue lupta. Uite așa copiii își împietresc inima, își pierd dragostea, sensibilitatea, mila pentru suferința aproapelui.

Uneori ți se pare că fără această lume a TV în care domină fascinația, emoțiile puternice, viața reală este neinteresantă. Dar nu-i așa. Nimic nu poate înlocui bucuria unei prietenii adevărate, discuția caldă cu bunica sau părinții, rugăciunea mângâietoare către Dumnezeu sau joaca din curte. Totuși, să nu uitați că, televiziunea este o fabrică de vise și iluzii care ne hrănesc imaginația. Ea nu numai ne informează, dar și ne înșală, sugerându-ne că prin ea putem dobândi tot ceea ce Însuși Dumnezeu ne-ar putea oferi, ne amăgește că suntem "cineva", că putem depăși suferința sau moartea, trăind împreună cu eroii de pe micul ecran.

Profesorul ideal - imposibil sau real?

Profesorul este persoana care seamănă în elevii săi nu numai cunoștințe, dar și primele atitudini față de școală, față de oameni și lumea înconjurătoare. El are o autoritate deosebită asupra sufletelor copiilor. Cum ar trebui să fie un profesor drag elevilor, am aflat de la copiii de la Liceul Teoretic "Meșterul Manole" din s. Sălcuța raionul Căușeni.

Eu cred că un profesor ideal trebuie să facă tot posibilul ca să nu descurajeze elevii mai slabi la învățătură. Altfel, ei se vor teme să răspundă, chiar dacă vor ști răspunsul corect. Cu mult mai bine este când elevii sunt încurajați, când primesc sfaturi utile, când li se vorbește cu blândețe. Atunci nu vor mai fi stresați. Dar, sunt de acord, că pot fi cazuri care cer măsuri mai dure. (Ana Căldare cl.VII)

Pentru mine un profesor ideal este acela care poate găsi ușor limbă comună cu elevii, care e în stare să explice în cuvinte simple noțiuni complicate. Pentru mine profesorul trebuie să fie înțelegător, bun, să se mândrească cu lucrul pe care îl face. (Capbătut Doina cl.VIII)

Mie mi se pare că, dacă un profesor merge la biserică el este un bun exemplu pentru noi. (Bacal Irina cl.VIII)

Eu mi-aș dori să fiu profesor, dar nu cred că am calitățile care se cer de la un asemenea om. (Guțu Artiom cl.VIII)

Pentru mine un profesor ideal este profesorul credincios. El trebuie să fie înțelegător, poate chiar un prieten mai mare. În afară de asta, pentru un profesor bun toți elevii trebuie să fie la fel. (Moraru Alexei cl.VIII)

Majoritatea profesorilor au studii superioare, dar îi prețuim mai mult pe cei care știu să facă orice temă interesantă. (Bacal Olesca cl.VIII)

Profesorul ideal este cel care rămâne peste vremuri în amintirea noastră. Este cel care emană mereu lumină, căldură și dragoste. (Creangă Dorel cl. VII)

Un bun profesor este cel care ne ajută să depășim greutățile întâlnite. Înțelepciunea pe care o are să o transmită elevilor săi, pentru ca să facă din ei oameni. (Zlotea Rodica cl.VIII)

Profesorul ideal, pe lângă toate celelalte calități, ar trebui să aibă și simțul umorului. Nu trebuie să arate ură față de cineva, niciodată să nu-i dea unui elev sarcini pe care, știe bine, că nu le va putea îndeplini. (Cojocari Ana cl.VIII)

Dacă profesorul te învață să-i respecti pe cei apropiați, să-L ascuți pe Dumnezeu, să te temi de păcat, să nu faci greșeli, atunci el este cu siguranță un bun pedagog. (Ciubăr Ana cl.VIII)

Ce zic profesorii?

Problema relației dintre profesor și elevi este tot atât de veche ca și problema relațiilor dintre părinți și copii. Cât de bună și rodnică devine ea depinde, în opinia pedagogilor ortodocși ca Andrei Posternak, de dragostea și jertfirea pe care o oferă profesorul elevilor săi. Bunătatea și delicatețea sunt cheile către sufletul unui elev. Chiar și în școlile ortodoxe se întâmplă conflicte între elev și profesor. În asemenea cazuri profesorul trebuie să-și controleze emoțiile, să procedeze corect, așa încât elevul să-i simtă dragostea chiar și atunci când este pedepsit. Cea mai aspră pedeapsă pentru un elev este sentimentul că va fi lipsit de dragostea și atenția profesorului. Un profesor bun este acela care poate comunica cu orice elev, și capabil, și dificil, și neascultător, obținând în final rezultate bune.

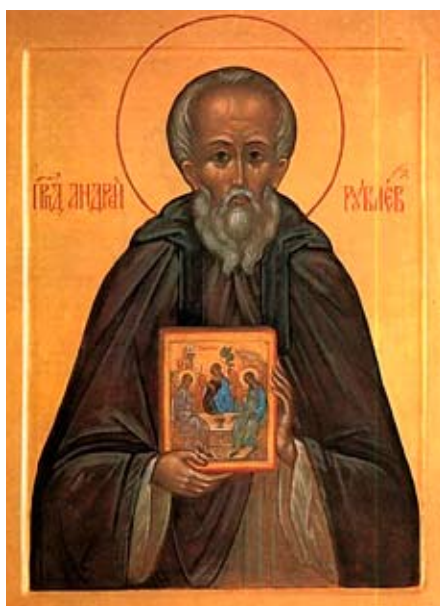

Iconograful Andrei Rubliov

Cuviosul Andrei Rubliov iconograful s-a născut în anul 1360 și provenea dintr-o viță cultă. De aceea se deosebea printr-o rară înțelepciune, fapt confirmat și de creația sa. A învățat arta iconografică în Bizanț și Bulgaria. Cuviosul Andrei a lucrat o vreme în atelierul lui Teofan Grecul și probabil îi era ucenic. Viața iconografului a fost legată de două mănăstiri: de Lavra „Sfânta Treime” și Lavra Sfântului Andronic din Moscova, unde s-a călugărit. Viețuind într-un mediu duhovnicesc înalt, într-o atmosferă de sfințenie, călugărul Andrei învăța atât din viețile sfinților, cât și de la exemplele vie ale nevoitorilor din preajma sa. Aproape 20 de ani, până la moarte, Cuviosul Andrei împreună cu fratele său de nevoință Daniel Ceornâi a dus o viață de iconograf ascet.

În 1411 în cinstea Cuviosului Serghie, întemeietorul Lavrei „Sfânta Treime”, Andrei Rubliov pictează icoana Sfintei Treimi, așezată în biserica de lemn a mănăstirii. În 1420 după ridicarea bisericii de piatră, icoana s-a aflat în biserica nouă până la transmiterea ei Galeriei „Tretiakov”. Icoana Sfintei Treimi pictată de Andrei Rubliov a devenit un simbol al epocii.

Știți cum se pictau icoanele în trecut?

Iconograful începea lucrul asupra unei icoane numai cu binecuvântarea duhovnicului. În timp ce picta, iconograful petrecea în rugăciune și în post aspru. În timpul lui Andrei Rubliov icoanele se pictau după următoarea tehnologie. Pentru început se alegea lemnul – o scândură dreaptă și netedă, de obicei de tei.

Scândura nu trebuia să aibă nici un nod, oricât de mic, în caz contrar peste câțiva ani lemnul putea să crape și să distrugă icoana. Apoi în scândură se dăltuia o adâncitură ca un „leagăn” pentru icoană. În această adâncitură iconograful punea mai multe straturi de glet (substanță care izolează pictura de suport, asigurând o mai bună aderare și durabilitate a acesteia), apoi peste un strat de clei de pește și cretă se lipea pânza. După uscare, aceste straturi formau un suport dur care se șlefuia cu grija pentru a oferi pictorului o suprafață netedă de lucru. Apoi scândurele se aureau – pe suprafața ștearsă bine cu usturoi se puneau fâșii foarte subțiri de aur. În vopsele se adăuga gălbenuș de ou sau smolă aurie, în așa fel icoanei i se adăuga lumină. Pe icoană se așterneau mai întâi culori închise, iar apoi mai deschise.

Cum acționează conștiința în sufletul omului?

Conștiința omului are trei funcții:

1. De judecător (judecă, acceptă). 2. De legislator (te învață cum să procedezi). 3. De răsplătitor (te osândește ori te răsplătește). Conștiința acționează în sufletul omului ca un judecător atunci când ne încuviințează sau ne condamnă faptele, apoi tot ea devine și legislatorul care ne înaintează cerințe morale: fă bine, fii cinstit, nu fura etc. Atunci când greșim simțim muștrări de conștiință, iar uneori chinuri și frământări interioare.

Ce este legea morală firească?

Legea morală firească se află în conștiința omului. Această lege a fost sădită de Dumnezeu în natura omului. Acest fapt poate fi dovedit prin prezența legii morale la toate popoarele lumii. De exemplu păgânii. Deoarece ei nu cunosc legea morală dată omului de Dumnezeu prin Sfânta Scriptură, normele lor morale sunt brutale și imperfecte față de cele creștine.

Ce este legea morală descoperită de Dumnezeu?

Legea morală revelată (descoperită de Dumnezeu) sau Cuvântul lui Dumnezeu a fost dată oamenilor de Însuși Domnul Dumnezeu. Această lege este înscrisă în Sfânta Scriptură: în cele 10 porunci, în Fericiri. De fapt, întreaga învățătură creștină reprezintă legea morală revelată.

Ce este conștiința pentru lumea neortodoxă contemporană?

Astăzi lumea neortodoxă încearcă să înnăbușe conștiința. Ea îi deranjează pe păcătoși. Dacă omul are muștrări de conștiință pentru ceva, de obicei, psihologul îi spune că nu este vinovat, că toți oamenii fac așa ș.a.m.d. În așa fel, conștiința omului se omoară și se stinge.

Sfinții Părinți bisericești

In secolele IV și V, știința teologică și literatura bisericească au atins cel mai mare grad de înflorire. În special sec. al IV-lea și prima jum. a sec. al V-lea formează epoca de aur a literaturii creștine.

Cauzele care au contribuit la aceasta sunt, în primul rând, pacea de care s-a bucurat Biserica în urma Edictului de la Milan. Apoi autoritatea rodnică a celor două școli vestite, școala din Alexandria și din Antiohia, care și-au continuat cu statornicie activitatea lor în direcția pe care fiecare pornise de la început. Ele au avut o mare influență asupra teologiei Apusului până în sec. al V-lea, când, în fine, Apusul începe să-și croiască o direcție proprie în teologie.

În această perioadă, un loc aparte îl dețin, prin viața și scrierile lor, marii Părinți ai Bisericii. Pentru a putea fi socotiți Părinți Bisericești s-au cerut patru condiții: doctrina ortodoxă, sfințenia vieții, aprobarea Bisericii și vechimea. Cei care nu au împlinit aceste condiții s-au numit simpli scriitori bisericești.

Între reprezentanții cei mai de seamă ai culturii și literaturii teologice grecești menționăm pe următorii Părinți: Sfântul Atanasie cel Mare, Sfântul Vasile cel Mare, Sfântul Grigore de Nazians sau Teologul, Sfântul Ioan Hrizostomul ș.a.

Sfântul Atanasie cel Mare (373), numit părintele ortodoxiei, a fost cel mai mare teolog al secolului său. S-a născut la Alexandria în a. 295, din părinți înstăriți. Când Arie a început să răspândească erezia sa, a întâlnit în Sf. Atanasie pe adversarul său cel mai puternic. Ca diacon a însoțit pe episcopul său Alexandru la Sinodul I Ecumenic de la Niceea. După moartea episcopului Alexandru el a fost ales episcop al Alexandriei, scaun în care a păstorit 45 de ani, fiind exilat în timpul luptelor cu arienii de 5 ori. S-a mutat la Domnul la 2 mai în a. 373. Biserica îl sărbătorește în luna ianuarie împreună cu Sfântul Chiril al Alexandriei.

Sfântul Vasile cel Mare (379) s-a născut

aproximativ în a. 330 într-o familie evlavioasă în Cezareea Capadociei. Mama sa Emilia și bunica sa Macrina, o ucenică a Sfântului Grigorie Taumaturgul, i-au

dat de mic o creștere creștină aleasă. Și-a făcut mai întâi educația în familie cu tatăl său, retorul Vasile. A studiat apoi la retorii și filosofii timpului la Cezareea Capadociei, apoi la Constantinopol și în cele din urmă, la Atena, unde a avut coleg și prieten pe Sfântul Grigorie de Nazians și pe viitorul împărat Iulian Apostatul. Cei doi prieteni, Sfinții Vasile și Grigore cunoșteau la Atena doar două drumuri: drumul Bisericii pentru a asculta pe tâlcuitorii lui Dumnezeu și drumul școlii pentru a asculta lecțiile profesorilor lor.

Pe la 355 s-a întors în Cezareea Capadociei unde a profesat un timp retorica. A primit apoi botezul, a renunțat la lume și a intrat în monahism, împărțind averea la săraci. Pentru a se instrui în viața ascetică a călătorit în Siria, Palestina, Egipt și Mesopotamia.

La întoarcere se retrage în Pont pe malul râului Iris unde fondă o mănăstire, în care organizează viața monahală cu regim chinovial sau de obște, unde se retrage, pentru un timp, și prietenul său Sfântul Grigore de Nazians. Aici Sf. Vasile scrisese "Regulile vieții monahale, mari și mici" care se păstrează până azi în mănăstiri. În singurătatea mănăstirii, el și cu prietenul său Grigore de Nazians alcătuiește o culegere de texte despre frumusețea vieții spirituale cu titlul "Filocalia - iubire de frumos".

În 364 a fost hirotonit preot, iar în 370 episcop de Cezareea Capadociei, unde a păstorit cu mare autoritate nouă ani, până la moartea sa. Sfântul Vasile este unul din cele mai mari personalități ale creștinătății. A fost nu numai un mare învățat și aspru ascet, dar și un vrednic episcop și un mare filantrop. În Cezareea Capadociei, a înființat instituții de asistență socială ca: azil, ospătarie, casă pentru reeducarea fetelor decăzute, școli tehnice și spital, chiar și pentru leproși. Aceste așezăminte erau cunoscute sub numele generic de Vasiliada. După moarte a primit numele de Vasile cel Mare și e sărbătorit la 1/14 ianuarie.

În aceste pagini găsiți materiale didactice pentru lecțiile dumneavoastră de religie pentru școli normale sau duminicale.

duminicală

Biserica din inima mea

De Acoperământul Maicii Domnului copiii de la Centrul Social "Sfântul Filaret cel Milostiv" din s. Costești (r-nul Ialoveni) ne-au invitat și pe noi, cei din redacție, să vedem biserica din inimioarele participanților la Concursul deseneor. Trebuie să vă spunem că nu demult, în septembrie, cu ajutorul lui Dumnezeu, pe lângă Biserica "Sfântul Ierarh Nicolae" a fost deschis Centrul Social "Sfântul Filaret cel Milostiv". Mai mult de cincizeci de copii harnici, credincioși, cuminți și deștepți, unii împreună cu părinții, vin la lecțiile de cor, la cercul de pictură și, mai mult cred că fetițele - la lecțiile de croșetare, care au loc conform unui orar în incinta Centrului. Toți bucuoși, curioși și nerăbdători, după cum i-am surprins noi, așteaptă sâmbăta și duminica să facă lecții cu profesorii îndrăgiți. Vreau să vă mai spun că și sala unde au loc lecțiile este una deosebită. La sigur, nimeni dintre voi nu va putea ghici ce fel de sală este... Pentru că este - muzeu. Da, da, sala în care copiii

Știți voi, copii, ce este inima noastră? Sfânta Scriptură ne spune că este organul cu care iubim, cu care iertăm, cu care simțim, cu care vedem frumosul, cu care dorim ceva. Anume o inimă curată și nu rațiunea, simte prezența harului lui Dumnezeu, așa cum ne-a spus Mântuitorul: "Fericiți cei curați cu inima, că aceea vor vedea pe Dumnezeu". Iar Sfinții Părinți ne mai spun că, inima îndrăgostită de Dumnezeu, se îndreaptă către El și cu cât mai curată devine, cu atât mai bine înțelege profunzimea tainelor dumnezeiești. Iată de ce Sf. Proroc David cerea de la Dumnezeu în rugăciunile sale "Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drep înnoiește întru cele dinăuntrul meu" (Ps. 50). Așadar inima trebuie să ne fie cel mai pur loc din sufletul nostru, o biserică, unde să vină Dumnezeu să se întâlnească cu noi și să ne mângâie atunci când ne rugăm.

Școala mea duminicală

Își petrec lecțiile de creație este și muzeu parohial. Interesant, nu-i așa? Am vorbit o oră, timp în care copiii ne-au povestit despre pelerinajele făcute la mănăstiri, despre ce-au văzut ei acolo și ce le-a plăcut mai tare, s-au arătat interesați de iconografie, de sfinții iconografi, ne-au întrebat despre călugări, cum trăiesc ei astăzi în mănăstiri și cum se roagă, ne-au spus și ce atitudine au ei față de bani și milostenie, față de lecțiile de religie de la școală, față de rugăciune și multe altele care ne-au făcut să credem că în inimioarele lor curate se înalță o biserică frumoasă și trainică, în care va locui Dumnezeu mulți ani înainte.

Dar, vedeți și voi ce spun copiii despre biserica pe care o poartă în inima lor: "Biserica este casa Domnului, în cer și pe pământ" (Bortă Cristina, 14 ani); "Biserica este ca un soare care emană lumină și căldură sufletească" (Bivol Elena, 11 ani); "Biserica în viața noastră este cel mai important lucru, chiar mai important decât casa părintească, pe care trebuie să o iubim în continuu" (Marandici Maria, 13 ani); "Biserica este lăcașul sfânt al sufletului meu" (Grigoriță Maria, 13 ani); "Biserica este o parte din inima mea" (Bortă Ana, 12 ani), "Biserica pentru mine înseamnă pacea din suflet" (Diaconu Elena, 12 ani). Sărbătoarea a durat până după masă, încheindu-se cu premiarea participanților și a celor mai bune lucrări. Însă pentru noi, dar și pentru copii, va rămâne în inimi

ca una dintre rarele și luminoasele evenimente din viața noastră. Părintele Vasile Ciobanu a felicitat copiii cu succesele obținute și le-a adus un lighean de dulciuri de la biserică, care, nu știu dacă știți, sunt cele mai bune. Iar din partea redacției copiii au primit cărțile de rugăciuni, iconițe, cei mai sârguincioși - diplome, cărți ale Sfinților Părinți și metanii, pentru a se ruga cât mai mult, ca și monahii, despre care ne-au pus atâtea întrebări.

Octombrie

calendarul lunii

ACOPEREMÂNTUL MAICII DOMNULUI

14/1 octombrie

Bunii noștri prieteni, la 14 octombrie creștinii ortodocși sărbătoresc minunea care s-a produs în biserica din Vlaherna - Acoperemântului Maicii Domnului și, totodată, se bucură de rugăciunile, ocrotirea, mijlocirea și ajutorul pe care Preasfânta Fecioară niciodată nu întârzie să ni le aducă. Este un prilej minunat de a ne uni în rugăciune pentru a-i mulțumi Născătoarei de Dumnezeu pentru această iubire de oameni a sa. În zilele împăratului Leon cel Înțelept (886-912), orașul Constantinopol a fost asediat de dușmani. Locuitorii însă nu erau gata de luptă. Atunci ei s-au adunat în biserica din Vlaherna și se rugau Maicii Domnului pentru ajutor. În biserica din Vlaherna se păstrau unele veșminte ale Maicii Domnului, aduse din Palestina încă în sec. al V-lea – o parte din brăul ei (omoforul) și acoperemântul de pe cap (maforul). În acea zi de duminică împreună cu cei adunați, se ruga și Sfântul Andrei, cel nebun întru Hristos și ucenicul său, fericitul Epifanie. Așa rugându-se, sfântul Andrei a ridicat deodată ochii spre cer și a văzut-o pe Maica Domnului, stând în văzduh și rugându-se. Și era ea strălucind de lumină ca soarele și acoperind poporul cu cinstitul ei omofor, împreună cu oștile cerești și cu mulțimea de Sfinți, care în haine albe și în cucernicie stăteau împrejurul ei, dintre care doi erau mai aleși - Sfântul Ioan Înaintemergătorul și Sfântul Evanghelist Ioan. Apoi s-a apropiat de sfântul altar, și-a scos acoperemântul de pe cap și l-a întins peste cei ce se rugau, astfel păzindu-i de vrăjmașii văzuți și nevăzuți. Maica Domnului îl ruga pe Domnul nostru Iisus Hristos să primească rugăciunile tuturor celor care îi cer ajutorul și nădăjduiesc în apărarea ei. Acoperemântul a fost văzut atâta timp cât s-a aflat acolo Maica Domnului, iar după plecarea ei a rămas harul ce acoperă orice credincios.

Despre minunea văzută, Sfinții Andrei și Epifanie

au povestit locuitorilor orașului. Aceștia, încredințați de ajutorul Maicii Domnului și-au apărat cu vitejie orașul, înfrângând dușmanii.

Cine iubește pe Domnul, acela își aduce aminte întotdeauna de El, iar aducerea-aminte de Dumnezeu naște rugăciunea. Multora le place să citească cărți bune, și acesta e un lucru bun, dar să te rogi e mai bine decât toate.

(Sfântul Siluan Athonitul)

POMENIREA MŪTĂRII LA DOMNUL A SFĂNTULVI APOSTOL ȘI EVANGHELIST IOAN TEOLOGVL

Sfântul Ioan Evanghelistul, ucenicul iubit al Domnului, după adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, a mers să propovăduiască în Asia.

Luându-l cu sine pe ucenicul Prohor au pornit pe mare spre Efes, însă în timpul unei furtuni, corabia a naufragiat. Toți călătorii au fos aruncați de valuri la țarm, în afară de Evanghelistul Ioan. Ucenicul său Prohor și-a plâns cu amar părintele său duhovnicesc timp de două săptămâni, iar când a porit de unul singur spre Efes, oprindu-se pe malul mării, a văzut cum valul a aruncat pe uscat un om. Apropiindu-se îl recunoscu pe Sf. Evanghelist Ioan, pe care Domnul l-a ținut în viață timp de două săptămâni în apele mării. Învățătorul împreună c ucenicul său s-au oprit pentru a propovădui în Efes. Predica lui era însoțită de multe vindecări și minuni, așa că numărul creștinilor creștea pe zi ce trecea. În aceeași perioadă împăratul Nero a început persecuțiile asupra creștinilor, de aceea Apostolul a fost dus la judecată la Roma, fiind condamnat la moarte. Însă Domnul a păstrat viața alesului Său. Apostolul a băut din cupa cu iad și a rămas viu, apoi a ieșit

9 octombrie/26 septembrie

nevătămat din cazanul cu ulei încins, în care a fost aruncat din porunca tiranului. După aceea Apostolul a fost exilat pe insula

Patmos, unde mulți ani a propovăduit Evanghelia și a adus la Hristos toți locuitorii acelei insule. Apostolul iubit al Domnului s-a retras cu ucenicul său în loc pustiu pe un munte unde a postit trei zile. În timpul rugăciunii Apostolului muntele a început să se cutremure. Atunci Prohor a căzut de frică la pământ. Apostolul l-a ridicat și i-a poruncit să scie tot ce-i va spune. Așa a fost scrisă Apocalipsa, în care Domnul a descoperit tainele destinului Bisericii și ale sfârșitului lumii.

După o perioadă îndelungată de exil Apostolul Ioan a primit învoirea de a se întoarce în Efes unde aproximativ în a. 95 a scris Evanghelia și a continuat să învețe poporul și să-l apere de învățăturile greșite.

Apostolul a trăit peste o sută ani. Înainte de mutarea sa la Domnul, Ioan a poruncit ucenicilor săi să sape un mormânt în formă de cruce, în care s-a culcat și le-a spus să-l acopere cu pământ. Ucenicii s-au temut să nu-l asculte și plângând, l-au acoperit cu pământ. Aflând despre aceasta ceilalți ucenici au venit și au descoperit mormântul, însă trupul învățătorului lor nu l-au aflat acolo.

SFĂNTULVI APOSTOL TOMA

Numit și Geamănul, Sfântul Apostol Toma era originar din Paneada, o cetate a Galileii.

Își începe apostolatul ca ceilalți Apostoli, în Ierusalim, iar mai apoi, după tragerea la sorți, propovăduiește în India și pe drumul spre India. Din voia lui Dumnezeu se întoarce în Ierusalim purtat pe nori pentru înmormântarea Preacuratei Fecioare Maria, dar și de data aceasta, ca și la Învierea Domnului, el ajunge ultimul după ce trupul Mariei fusese pus în mormânt. Atunci când ajunge printre frații săi Apostoli află că Preacurata își dăduse sufletul în mâinile Domnului, cu trei zile mai înainte. Spre încredințare, au hotărât să-i deschidă mormântul, ocazie cu care mirarea și admirația pentru darul lui Dumnezeu au crescut. Fecioara înviase așa cum îi vestise preaiubitul său Fiu. Doar giulgiurile care acoperiseră trupul se mai aflau acolo, întocmai ca și mormântul Domnului Iisus. Întorcându-se în India, a propovăduit

19/6 octombrie

acolo Evanghelia, făcând multe semne și minuni, înviind morți și vindecând bolnavi. Ajuns în Meliapor, aduce pe mulți la dreapta credință printr-o singură minune: pe o lungime de 10 stadii, trage cu brâul său un trunchi de copac pe care nu l-au putut mișca nici elefanții și l-a adus pentru zidirea bisericii.

După ce a mai zăbovit prin acele părți, Sfântul Toma merge în cele mai îndepărtate locuri, în hotarele Calamitiei, aducând la dreapta credință pe împăratul aceluia ținut, numit Muzdie și pe rudele lui. Împăratul Muzdie s-a convertit la creștinism abia după moartea Sfântului Apostol, ordonată chiar de împărat prin străpungere cu cinci sulițe.

Pe locul unde a fost îngropat s-a ridicat o biserică în cinstea Domnului și a sfinților Săi, iar moaștele Sfântului Apostol Toma au fost mutate de credincioși spre păstrare în Mesopotamia, unde savârșesc și astăzi multe minuni.

PRIMA MĂRTURISIRE ȘI DUHOVNICUL COPILULUI

A mărturisi păcatele înseamnă a le spune. Dacă ești într-un pelerinaj și vrei să te împărtășești, trebuie să te mărturisești. În acest caz nu are loc o analiză profundă a sufletului tău, ci o istorisire cu căință despre faptul că de la ultima mărturisire până în momentul dat, ai alunecat de la înălțimea duhovnicească. Însă îndrumarea duhovnicească a preotului duhovnic presupune altceva și mult mai mult decât mărturisirea păcatelor. Duhovnicul este cel care îndrumază, conduce pe marea zbuțumată a vieții, sufletul fiului său duhovnicesc spre Împărăția lui Dumnezeu, asemenea unui căpitan, care în vreme de furtună, își conduce corabia spre țarm. În mod ideal fiecare creștin trebuie să aibă un duhovnic, și, desigur, copilul la fel.

Odată cu nașterea copilului rolul de duhovnic revine părinților. Ei își educă copilul, îl învață de bine și îl apără de rele. Într-o familie normală părinții trebuie să aibă o autoritate asupra copilului pentru totdeauna. Chiar și atunci când acesta va deveni adult.

Însă este firesc ca de la o anumită vârstă copilul să nu vadă în părinții săi o autoritate absolută.

Ei nu pot fi atât de competenți în problemele duhovnicești ca, de exemplu, un slujitor al Bisericii. Chiar dacă părinții sunt, în unele cazuri competenți, părerea preotului este a încă unui om cu autoritate.

Dar iată că de la vârsta de șapte ani copilul începe să se mărturisească. Asta nu înseamnă că îi spune duhovnicului ceea ce a ascuns de părinți. În mod normal, copilul nu trebuie să aibă secrete față de părinți nici la 10 și nici la 15 ani.

Dacă copilul a început să se mărturisească, înseamnă că are deja o atitudine conștientizată de responsabilitate față de viața sa. Duhovnicul îi ajută să meargă pe calea creșterii duhovnicești, îi ajută să se îndrepteze.

De la prima mărturisire, micul om trebuie să înceapă a înțelege că faptele lui (și bune și rele) nu sunt întâmplătoare și neimportante, dar că prin ele își formează personalitatea. Aceste fapte îl pot apropia de Dumnezeu și veșnicie, dar și îndepărta.

De la șapte ani, începe predarea treptată a copilului din mâinile părinților în mâinile Bisericii. Prima mărturisire este un eveniment important în viața duhovnicească a copilului, care poate să-i rămâ-

nă în amintiri ca un moment de adevărată întâlnire cu dragostea purificatoare și miluitoare a lui Dumnezeu, dar și ca un moment neplăcut, când i s-a cerut cât mai repede să povestească despre tainele cele mai ascunse ale sufletului său. Cea de a doua poate să se întâmple nu neapărat din lipsa de sensibilitate sau experiență a preotului.

Pentru prima mărturisire, desigur, copilul trebuie pregătit. Dacă mergeți frecvent la biserică, copilul știe că va veni o zi când va trebui să se mărturisească. Povesteți-i ce este o adevărată pocăință, care nu este enumerarea păcatelor: am mințit, am supărat, n-am ascultat. Îndrumarea duhovnicului este educarea și vindecarea sufletului. Spuneți-i copilului că stă înaintea lui Dumnezeu, că preotul este numai un martor, pus de Dumnezeu, al căinței lui și un îndrumător duhovnicesc. Preotul îl va sfătui, îl va încuraja, se va ruga pentru el dacă se va căi și va dori să se îndrepteze.

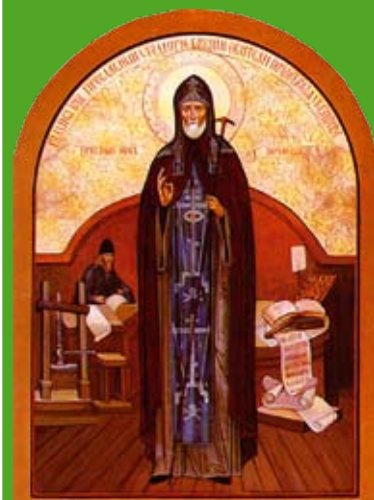
A te pocăi înseamnă a cere de la Dumnezeu să te ierte și promisiunea că mai departe te vei reține de la păcat cu toate puterile.

Găsiți timp pentru a vorbi cu copilul despre păcat. Cum crede el ce păcate a făcut și de ce ar trebui să se căiască? Spuneți-i că dacă are ceva despre care nu știu părinții, să-i spună despre aceasta duhovnicului. De preot nu trebuie să ascundă nimic, deoarece taina mărturisirii este sfântă. Și încă ceva foarte important. Țineți minte că copilul trebuie să-și mărturisească păcatele conștientizate drept păcate. Asta e posibil numai dacă în familie există o delimitare clară a ceea ce e bine și ce e rău. Copilul își imită părinții. Și dacă vede în familie că mama și tata niciodată nu judecă pe cineva, încearcă întotdeauna să-și ajute aproapele, nu se ceartă, el va ști că așa trebuie să facă și el.

Educarea și învățarea marilor sfinți în copilărie

Cuviosul Iov de la Pociaev

Cuviosul Iov s-a născut la mijlocul sec. al XVI într-o familie evlavioasă, după toate probabilitățile boierească. A fost botezat cu numele Ioan. Pătrunși de duhul dragostei lui Hristos părinții lui Ioan au transmis-o și lui: de timpuriu la copil s-au observat tendințe spre o viață liniștită, călugărească, de-

dică slujirii lui Dumnezeu. La zece ani, părăsindu-și părinții dragi, Ioan a plecat la mănăstire, unde, peste doi ani, adică la 12 ani, a fost tuns în călugărie. Primind chipul îngeresc, cuviosul Iov viețuia alături de frații de nevoiță, ca un înger al lui Dumnezeu și, deși era destul de tânăr încă, devenise un exemplu de viață virtuoasă.

Inima - izvorul vieții

Sfântul Ioan de Kronstadt, din Cuvintele despre educația copiilor

În procesul de educație este foarte dăunător dacă se dezvoltă numai rațiunea și intelectul, lăsând inima fără atenție. Inima este viață, iar viața stricată de păcat trebuie curățită. În acest izvor al vieții trebuie să aprindem flacăra pură a vieții, care să ardă și să dea orientare gândurilor, dorințelor și aspirațiilor omului toată viața sa.

Recreația mare

dicționa...

Antidor (Gr.: "în loc de dar") - părticică din anafură ce se împarte credincioșilor după Euharistie. La început, ea se dădea celor ce nu se puteau împărtăși, dar în ziua de astăzi se oferă tuturor credincioșilor.

Dogmă - adevărul și credința de bază conținute în Sfintele Scripturi sau în Tradiția Bisericii, așa cum au fost ele formulate la Sinoadele Ecumenice.

Hirotonie - Taină savârșită de un episcop, prin care o persoană primește darul preoției și intră în rândurile clerului.

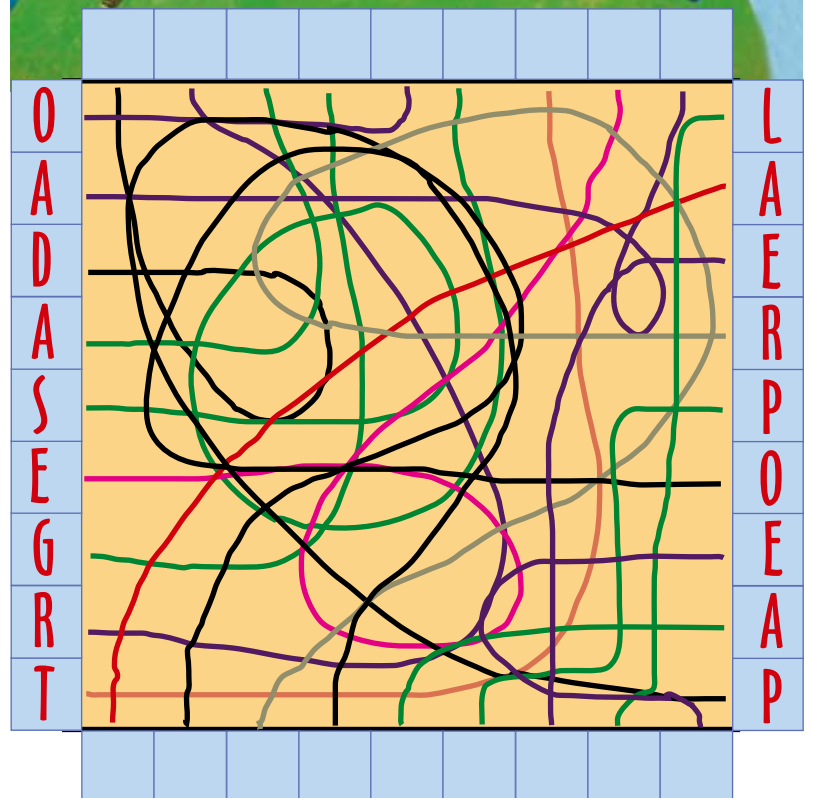
Parastas - slujbă ce se ține în amintirea unei persoane decedate. Se face la trei zile, nouă zile și la patruzeci de zile; apoi la șase luni, un an, etc. Grâul fiert din colivă, reprezintă renașterea la cea de a doua venire a lui Hristos.

Sfinții Părinți ai Ortodoxiei - oameni sfinți, cu educație înaltă, majoritatea lor episcopi, ce au trăit în primele opt secole ale Creștinismului. Ei au scris, explicat și apărat credința Bisericii. Cei mai importanți dintre ei sunt: Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Vasile cel Mare, Sf. Grigore din Nazians, Sf. Grigore din Nyssa, Sf. Atanasie cel Mare, Sf. Chiril din Alexandria și Sf. Ioan din Damasc.

PORUNCA PRINCIPALĂ

Despre care lucruri a spus Domnul nostru Iisus Hristos că sunt cele mai bune pe care le putem face în viața acesta. Completează versetul de mai jos și dezleagă rebusul.

"Mai mare ..... decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul său să și-l pună pentru ..... săi". (Ioan 15, 13)

Ghicitori

E trimis de Dumnezeu,
E ocrotitorul tău.
Totdeauna ți-e aproape
Și în zi și-n miez de noapte;
Te va însoți mereu
Și la bine și la greu!

(שמאדוף)

Mama sau bunica-l face,
Îl frământă și îl coace.
Cu stafide, nuci sau mac.
Ați ghicit! E...

(Cозоnac)

E deschisă orisicui,
Este "Casa Domnului"!
(Biserica)

Taina-n care omul spune
câte a făcut pe lume!

(Rугăciunea)

